

Cum arată profilele debitorilor români

Cercetarea de piață "Sistemul bancar în percepția românilor: creditarea și incluziunea financiară a românilor" a relevat trei profile ale debitorilor români, 46,9% dintre consumatori fiind incluși la profilul hiper utilizatorului, 37,7% la profilul utilizatorului de credite de nevoi personale și 15,4% la profilul utilizatorului de credit ipotecar. Cercetarea a fost realizată în luna iulie 2022 de Institutul Român pentru Evaluare și Strategie (IRES) și comandată de Asociația Română a Băncilor.

Gradul de incluziune financiară în rândul adulților a ajuns la 68% în România la jumătatea anului 2022, iar 31% dintre persoanele care utilizează produse și servicii bancare au declarat că dețin credite în momentul de față. Cercetarea de piață arată că 86% dintre debitori au declarat că au accesat credite de la bănci, 8% de la IFN (Instituții Financiare Nebancare), 5% de la ambele și 1% nu au răspuns. Rata creditelor neperformante a scăzut până la 2,87% în luna octombrie 2022. Băncile au aplicat măsuri de sprijin pentru clienții aflați în dificultate financiară, inclusiv prin refinanțarea creditelor.

Profilul utilizatorului de credite de nevoi personale

Consumatorul utilizator de credite de nevoi personale este mai degrabă bărbat, din mediul rural, cu studii elementare sau medii. 79% dintre respondenții încadrați la acest profil au accesat credite de nevoi personale și pentru 92% valoarea totală a tuturor creditelor pe care le-au contractat este sub 10.000 euro. În 94% dintre cazuri, creditele au fost contractate de la bancă. Utilizatorii se declară, per total, foarte mulțumiți de interacțiunea cu băncile, de la rapiditatea cu care au obținut creditul până la interacțiunea cu personalul băncii, se arată în cercetarea de piață.

Comportamentul de plată a creditelor arată că 77% dintre respondenții incluși la acest profil reușesc să își plătească ratele la zi, 27% au solicitat la un moment dat amânarea plății ratelor și 55% au optat pentru o refinanțare.

Aproximativ 66% dintre utilizatorii încadrați la acest profil au venituri lunare de sub 4000 lei. 44% dintre persoanele incluse la acest profil trăiesc în sudul României, iar 37% în regiunea Transilvania - Banat. Utilizatorul este mai puțin digitalizat, interacționează cu o singură bancă sau maxim două, iar 50% își țin evidența în minte a veniturilor și cheltuielilor și doar 19% pe hârtie. Deși 54% dintre utilizatori au smartphone în gospodărie și utilizează, 31% nu au și nu utilizează smartphone. Doar 17% folosesc aplicații de Mobile/online banking și doar 2% au portofel electronic. Mai mult de jumătate dintre persoanele de la acest profil (54%) folosesc fie mai mult numerar, fie numai numerar în tranzacțiile de zi cu zi.

Profilul hiper utilizatorului

Profilul hiper utilizatorului de credite arată că acesta este bărbat, locuiește în mediul urban și are studii medii. 50% dintre utilizatorii încadrați la acest profil au venituri lunare între 4000 - 10.000 lei, iar 52% trăiesc în regiunea de Sud a României și 34% în regiunea Transilvania - Banat. Aproximativ 76% dintre aceștia au credit de nevoi personale și 16% au credit pentru produse luate în rate. Pentru 74% valoarea totală a tuturor creditelor pe care le-au accesat este sub 10.000 euro, iar pentru 24%, valoarea totală este între 10.000 și 30.000 euro. Peste trei sferturi dintre persoanele de la acest profil (77%) au credite de la bancă, 13% de la IFN și 10% de la ambele. Aproximativ 76% reușesc să își plătească ratele la zi, iar 4% nu reușesc să și le plătească, dar 45% au optat pentru refinanțare și 16% au solicitat la un moment dat amânarea plății ratelor.

Hiper utilizatorul are un grad mediu spre ridicat de digitalizare și folosește între una și trei bănci. Aproximativ 38% dintre utilizatorii încadrați la acest profil țin evidența veniturilor și cheltuielilor în minte, iar 20% utilizează o aplicație de tip Internet / Mobile Banking în acest scop. 87% au smartphone în gospodărie și utilizează, 89% au aplicații de Mobile/ online banking și 22% au portofel electronic. Dintre utilizatorii încadrați la acest profil, 48% fac plăți folosind în egală măsură numerar și card.

Profilul utilizatorului de credit ipotecar

Consumatorul utilizator de credit ipotecar/imobiliar este preponderent bărbat din mediul urban cu studii superioare, iar 87% dintre aceștia au venituri lunare de peste 4000 lei. Jumătate dintre persoanele încadrate la acest profil (50%) trăiesc în sudul României și o treime (36%) în regiunea Transilvania - Banat. 94% dintre debitorii aferenți acestui profil au credit ipotecar/imobiliar. Pentru 38% valoarea totală a tuturor creditelor pe care le au este între 10.000 și 30.000 euro, pentru 36%, valoarea totală este între 30.000 și 60.000 euro, iar 22% au credite de peste 60.000 euro.

Din analiza comportamentului de plată rezultă că sunt cei mai buni platnici, 96% reușesc să își plătească ratele la zi, doar 7% au solicitat la un moment dat amânarea plății ratelor și 29% au optat pentru o refinanțare. Utilizatorii aferenți acestui profil au credite numai de la bancă, în proporție de 99%, și folosesc de regulă două bănci, dar și o singură instituție de credit sau trei bănci.

Acești utilizatori sunt puternic digitalizați, 96% fac plăți folosind Internet/ Mobile Banking și 69% folosesc mai mult cardul pentru a face plăți. Aproximativ 98% au smartphone în gospodărie și utilizează, 98% au aplicații de mobile/ online banking și 47% au portofel electronic. 74% dintre utilizatori folosesc mai mult cardul sau numai cardul în tranzacțiile de zi cu zi.

Profilul persoanelor înclinate în mod deosebit către creditele ipotecare, dar și al hiper utilizatorilor se diferențiază în primul rând în termeni de mediu de rezidență, în raport cu celălalt cluster, având de departe o aură urbană. În timp ce locuitorii din mediul rural au adesea acces la gospodăria familiei, cei din mediul urban sunt nevoiți să acceseze împrumuturi pentru a se putea muta din gospodăria familiei.

Regiunea Sud (Muntenia) este mult mai predispusă în a genera profiluri ale utilizatorilor de credite ipotecare sau hiper utilizatorilor, iar acest aspect poate fi un descriptor economic, dar poate vorbi și despre un nivel de alfabetizare economică mai mare, potrivit cercetării de piață. Totuși, nu este de neglijat că în regiunea Sud întâlnim și zona metropolitană a Bucureștiului, iar acest element generează creșterea nivelului de alfabetizare și de nevoi financiare.

Sondajul de opinie a fost realizat în luna iulie 2022 la solicitarea Asociației Române a Băncilor și cu sprijinul Institutului Bancar Român pe un eșantion de 1.066 respondenți adulți care utilizează produse și servicii bancare, eroarea maximă tolerată fiind de +/- 3%.

www.dreptullabanking.ro

Facebook @DreptulLaBanking